

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

2007

Nr 3

Nr 3

LANDSKAPSFÖRORDNING

om deponering av avfall

Utfärdad i Mariehamn den 11 januari 2007

Med stöd av 64 och 70 §§ landskapslagen (2001:30) om miljöskydd och miljötillstånd stadgas som följer¹:

1 kap. Inledande bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning finns bestämmelser om krav på deponering av avfall och om tillståndspliktig deponering.

Denna förordning skall inte tillämpas på

1) spridning av slam, inklusive avloppsslam och slam från muddringsverksamhet och liknande material, för gödnings- eller jordförbättringsändamål,

2) användning av lämpligt inert avfall vid restaurering och utfyllnadsarbete eller för byggnadsändamål i deponier,

3) deponering av icke-farligt muddringsslam i vattenområde, från vilket det har avlägsnats, eller på land i närheten av sådant område,

4) deponering av icke-förorenad jord eller icke-farligt inert avfall som uppkommer vid prospektering och utvinning, behandling och lagring av mineraltillgångar samt vid drift av stenbrott.

2 §

Syfte

Syftet med denna förordning är att förebygga och minska negativ miljöpåverkan som deponering av avfall kan orsaka miljön och människors hälsa.

3 §

Definitioner

Följande beteckningar används i denna förordning med den betydelse som anges nedan.

1) *Avfall, farligt avfall och icke farligt avfall.* Begreppen avfall och farligt avfall har samma betydelse som i renhållningslagen och i landskapsregeringens med stöd av 2 § renhållningslagen fattade beslut om avfall och farligt avfall samt förfaranden för återvinning och slutligt omhändertagande. Icke-farligt avfall är avfall som inte är farligt enligt nämnda definition.

2) *Deponi.* Deponi är en upplagsplats för avfall på jorden eller under mark, inklusive

- interna upplag för avfall som har uppkommit inom den egna verksamheten, samt
 - platser som används under mer än ett år för tillfällig lagring av avfall
- men med uteslutande av
- anläggningar där avfall omlastas för att be-

¹) Rådets direktiv 1999/31/EG, EGT nr L 182, 16.7.1999 s. 1.

Rådets direktiv 1991/689/EEG, EGT nr L 377, 31.12.1991 s. 20.

redas för vidare transport för återvinning, behandling eller slutligt omhändertagande på annan plats samt

- platser där avfall som skall återvinnas eller behandlas inom tre år eller där avfall som skall slutligt omhändertas inom ett år lagras.

3) *Inert avfall*. Inert avfall är avfall som inte genomgår några väsentliga fysikaliska, kemiska eller biologiska förändringar. Inert avfall löses inte upp, brinner inte och reagerar inte fysikaliskt eller kemiskt på något annat sätt, inte heller bryts det ned biologiskt eller inverkar på andra material det kommer i kontakt med på ett sätt som kan orsaka skador på miljön eller människors hälsa. Den totala lakbarheten och det totala föroreningsavfallet i avfallet samt ekototoxiciteten hos avfallet skall vara obetydliga och får inte äventyra kvaliteten på yt- eller grundvatten.

4) *Biologiskt nedbrytbart avfall*. Biologiskt nedbrytbart avfall är avfall som kan genomgå anaerob eller aerob nedbrytning.

5) *Geologisk barriär*. En geologisk barriär föreligger när de geologiska och hydrogeologiska förhållandena under och i närheten av en deponi innebär en fastläggande förmåga som är tillräcklig för att förebygga en potentiell risk för mark och grundvatten.

6) *Lakvatten*. Lakvatten är vätska som rinner genom det deponerade avfallet och som tränger ut ur eller stannar kvar i en deponi.

7) *Deponigas*. Deponigas är gas som genereras från det deponerade avfallet.

4 §

Deponiklasser

Varje deponi skall hänföras till någon av klasserna

- deponi för farligt avfall,
- deponi för icke-farligt avfall eller
- deponi för inert avfall.

2 kap.

Allmänna krav

5 §

Avfall som inte får deponeras

Följande avfall får inte deponeras:

1) *Avfall som*, beroende på de förhållanden som råder i en deponi, är explosivt, frätande, oxiderande, mycket brandfarligt eller brandfarligt, enligt definitionen i bilaga 3 till direktiv 91/689/EEG.

2) *Avfall i flytande form*, inräknat spillvatten men med undantag av slam som har en hög torrhalt.

3) *Sjukvårdsavfall och annat kliniskt avfall* från medicinska eller veterinärmedicinska verksamheter som är smittfarligt och således innehåller levande mikroorganismer eller deras toxiner samt som enligt vetenskap eller grundad misstanke förorsakar sjukdom hos människor eller andra levande organismer.

4) *Avfall som har genomgått utspädning eller blandning* enbart i syfte att uppfylla kriterierna för mottagning av avfall vid en deponi eller kriterierna för att annars vara tillåtet att deponera.

5) *Kasserade däck*, undantaget cykeldäck, från bilar, arbetsmaskiner eller andra fordon eller kross av sådana däck.

6) *Annat biologiskt nedbrytbart avfall* än

- fallvilt samt
- sådant som får grävas ned utan hinder av gällande bestämmelser om bortskaffande av animaliska biprodukter på avlägsna områden och om bortskaffande av döda sällskapsdjur².

Vid en deponi som är tillståndspliktig enligt miljöskyddslagen får endast sådant avfall tas emot som överensstämmer med den förteckning som har upprättats för miljötillståndet för deponien som avses i 20 § 2 punkten denna förordning.

6 §

Deponering vid deponier av olika deponiklasser

Vid en deponi för icke-farligt avfall får utöver icke-farligt avfall och inert avfall deponeras även stabilt icke-reaktivt farligt avfall med lakningsegenskaper som är likvärdiga med dem som gäller för icke-farligt avfall. Icke-reaktivt farligt avfall får dock inte deponeras i utrymmen som är avsedda för biologiskt nedbrytbart icke-farligt avfall.

Vid en deponi för inert avfall får deponeras endast avfall som uppfyller de kriterier som gäller inert avfall.

7 §

Behandling före deponering

Innan avfall deponeras skall det ha sorterats och behandlats på ett sådant sätt att dess mängd eller farlighet minskas, hanteringen underlättas eller återvinningen gynnas.

8 §

Skyldighet att avsluta deponi

Verksamhetsutövaren är skyldig att avsluta en deponi eller del av deponi som inte längre är

²⁾ Jord- och skogsbruksministeriets förordning om bortskaffande av animaliska biprodukter på avlägsna områden och om bortskaffande av döda sällskapsdjur (FFS 1374/2004).

i bruk eller som saknar nödvändigt tillstånd enligt miljöskyddslagen. För tillståndspliktiga deponier finns särskilda bestämmelser om skyldighet att avsluta och efterbehandla en deponi i denna förordnings 5 kap.

3 kap. Särskilda krav rörande tillståndspliktig deponering

9 §

Avfallsplan och kontrollplan

Verksamheten skall vara förenlig med en avfallsplan som har upprättats i enlighet med 8 § renhållningslagen.

Verksamhetsutövaren skall för deponin ha en sådan kontrollplan som avses i 26 § 3 mom. miljöskyddslagen. I kontrollplanen skall ingå uppgifter om hur verksamhetsutövaren skall säkerställa att deponin uppfyller de tillämpliga krav som gäller för deponin.

10 §

Beredskapsplan

Verksamhetsutövaren skall tillse att en beredskapsplan finns som skall följas om de rikt- eller gränsvärden för grundvattenkvalitet som gäller för en deponi, överskrids i sådan omfattning att beredskapsplanen i enlighet med tillståndsvillkoren skall tas i bruk. Beredskapsplanen skall omfatta tillräckliga åtgärder för att undanröja en skada som följer av att gränsvärden har överskridits.

11 §

Efterbehandlingsgaranti

Verksamhetsutövaren skall ställa en ekonomisk eller motsvarande garanti som är tillräcklig för att säkerställa att denne fullföljer de skyldigheter att avsluta och efterkontrollera en deponi, som krävs i enlighet med denna förordning eller enligt tillståndsvillkoren för deponin.

12 §

Deponins utformning

En deponis botten och sidor skall bestå av en geologisk barriär som skyddar mark, grundvatten och ytvattnen. Den geologiska barriären skall uppnå följande krav på permeabilitet (genomtränglighet) och mäktighet (tjocklek):

Deponiför	Permeabilitet	Mäktighet
farligt avfall	$\leq 1,0 \times 10^{-9}$ meter per sekund	≥ 5 meter
icke-farligt avfall	$\leq 1,0 \times 10^{-9}$ meter per sekund	≥ 1 meter
inert avfall	$\leq 1,0 \times 10^{-7}$ meter per sekund	≥ 1 meter

Om den geologiska barriären inte på ett naturligt sätt uppfyller ovanstående villkor, kan den kompletteras på konstgjord väg och förstärkas på annat sätt som ger ett likvärdigt skydd. En barriär som framställts på konstgjord väg bör vara minst 0,5 meter tjock och ha ett geologiskt underlag som är så stabilt att sättningar, som kan orsaka skador på barriären, förhindras.

En deponi för farligt avfall eller icke-farligt avfall skall vara försedd med en konstgjord botten tätning och ett minst 0,5 meter tjockt dräneringsskikt samt ha system för

1) kontroll av regnvatten som tränger in i deponin,

2) förhindrande av att ytvattnen och grundvatten tränger in i det deponerade avfallet samt för

3) insamling och behandling av förorenat vatten och lakvatten från deponin, så att vattnet uppfyller de krav för vattenkvaliteten som enligt tillståndsvillkoren gäller för att det skall få släppas ut.

Tillståndsmyndigheten kan meddela undantag från bestämmelserna i 1 och 2 mom. om den bedömer att uppsamling och behandling av lakvatten inte är nödvändig eller att deponin inte utgör någon risk för mark och vatten. Kraven på permeabilitet och mäktighet får dock aldrig understiga de krav som ställs på en deponi för inert avfall.

13 §

Gashantering

Verksamhetsutövare för en deponi som tar emot biologiskt nedbrytbart avfall skall se till att deponigas från deponin insamlas, behandlas och utnyttjas. Om sådan gas inte kan användas för energiproduktion skall den facklas.

14 §

Intrångskontroll

En deponi skall vara inhägnad med stängsel eller med liknande anordning och ha låsbara grindar. Där skall finnas installationer och rutiner ägnade att upptäcka och hindra illegal eller okontrollerad deponering. Verksamhetsutövaren skall se till att okontrollerat tillträde till deponin hindras samt att grindarna är låsta när deponin är obemannad.

15 §

Avfallsets mottagning

I samband med att avfall tas emot skall medföljande handlingar kontrolleras. Avfall får endast tas emot om avfallsinnehavaren eller verksamhetsutövaren genom lämplig dokumentation klarlagt att avfallet får tas emot enligt tillståndets förteckning över vilka typer

av avfall som får deponeras vid den aktuella deponin. Vid leverans av farligt avfall skall kontroll ske även av de identifieringshandlingar som krävs enligt artikel 5.3 rådets direktiv 91/689/EEG och vid leverans av avfall från utlandet skall kontroll ske även av de handlingar som krävs enligt europaparlamentets och rådets förordning nr 1013/2006 om transport av avfall. Om det sker upprepade och regelbundna leveranser av samma typ av avfall, är det tillräckligt att dokumentationen visas fram vid den första leveransen.

En besiktning av varje avfallslast skall göras vid infarten och vid tipsåret, för att kontrollera om avfallet är detsamma som beskrivits i de medföljande handlingarna.

Verksamhetsutövaren skall tillhandahålla ett skriftligt mottagningsbevis avseende varje leverans som mottas vid deponin.

16 §

Avfallets placering

Mottaget avfall skall placeras på ett sådant sätt att ojämna sättningar, skred eller ras som kan skada tätskikt eller andra skyddsåtgärder undviks.

17 §

Dokumentation och registrering av mottaget avfall

I det register som en verksamhetsutövare skall föra i enlighet med 281 § renhållningslagen skall verksamhetsutövaren, utöver vad som sägs i nämnda bestämmelse, anteckna följande uppgifter.

- 1) Egenskaper hos det deponerade avfallet.
- 2) Avfallsets leveransdatum.
- 3) Avfallsproducentens identitet eller insamlarens identitet om det är frågan om hushållsavfall och annat avfall som på grund av sina egenskaper eller sin sammansättning liknar hushållsavfall.
- 4) När farligt avfall deponeras, skall dess exakta placering inom deponin antecknas.

Uppgifterna i registret skall på begäran göras tillgängliga för statistiska ändamål åt landskapets och Europeiska gemenskapens behöriga statistiska organ.

18 §

Kontroll- och övervakningsförfaranden under drift

Verksamhetsutövaren skall under en deponis drifttid iaktta följande:

- 1) Med iakttagande av god laboratoriesed och genom anlåtande av ackrediterat laboratorium

skall genomföras provtagning av och mätning av lakvatten, ytvatten, grundvatten och deponigas i den omfattning och enligt den specifikation som av tillståndsmyndigheten bedöms vara nödvändig för att uppfylla kraven i bilaga III till rådets direktiv 1999/31/EG.

2) Verksamhetsutövaren skall utan dröjsmål meddela tillsynsmyndigheten om all negativ miljöpåverkan som visar sig vid ovanstående provtagning och mätning.

3) Verksamhetsutövaren skall årligen redovisa alla ovan nämnda provtagnings- och mätningresultat till tillsynsmyndigheten.

4) Verksamhetsutövare skall bistå tillsynsmyndighetens personal med den hjälp som tillsynen förutsätter.

4 kap.

Miljötillstånd för deponiverksamhet

19 §

Ansökan om tillstånd

En ansökan om tillstånd för en deponi skall utöver vad som följer av miljöskyddslagen innehålla följande uppgifter.

- 1) En beskrivning av de typer och en uppskattning av de totala mängder av avfall som ansökan avser.
- 2) En beskrivning av de hydrogeologiska och geologiska egenskaperna, inklusive uppgifter om kvaliteten på grundvattnet på den föreslagna platsen.
- 3) Föreslagna metoder för att förebygga och minska förorening.
- 4) Ett förslag till kontrollplan som avses 9 §.
- 5) Förslag till avslutnings- och efterkontrollplan.
- 6) En redogörelse för sökandens ekonomiska eller motsvarande garanti för att garantera iakttagandet av de skyldigheter, inräknat efterbehandlingsåtgärder, som följer av denna förordning eller av tillståndsvillkoren.

20 §

Tillståndets innehåll

Tillståndet, som tillståndsmyndigheten utfärdar, skall utöver vad som följer av miljöskyddslagen innehålla följande uppgifter.

- 1) Uppgift om vilken deponiklass tillståndet avser.
- 2) En förteckning över vilka typer av avfall som får deponeras. Vid avgörande av vilket avfall som kan tas emot vid deponin skall tillståndsmyndigheten tillämpa bestämmelserna i rådets beslut 2003/33/EG om kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid avfallsdepo-

nier i enlighet med artikel 16 i, och bilaga II till, direktiv 1999/31/EG.

3) Uppgift om den totala mängd avfall som får deponeras för varje typ av avfall.

4) Uppgift om de krav som ställs på deponin som rör förberedande arbeten och förfarandena för övervakning samt den kontroll som skall utföras enligt kontrollplanen för deponin.

5) Uppgift om rapporteringsskyldighet under deponins driftstid samt under den tid deponin avslutas och efterbehandlas.

6) Gränsvärden för grundvattenkvalitet.

5 kap. Avslutning och efterkontroll

21 §

Avslutningsfas

Avslutningsfas omfattar tiden för aktiva åtgärder för utsläppsbegränsning och kontroll efter att en deponi avslutats och sluttäckning skall inledas. Om inget annat framgår av tillståndsbeslutet påbörjas avslutningsfasen för en deponi, som har beviljats tillstånd enligt miljöskyddslagen, senast i samband med att tillståndet annars upphör att gälla.

Verksamhetsutövaren skall när avslutningsfasen påbörjas se till att den deponi eller del av deponi som avslutas förses med sluttäckning. Sluttäckningen skall vara så konstruerad att mängden lakvatten som passerar genom täckningen inte överskrider eller kan antas överskrida 5 liter per kvadratmeter och år för deponier för farligt avfall och 50 liter per kvadratmeter och år för deponier för icke-farligt avfall.

Tillståndsmyndigheten får i enskilda fall medge undantag från kraven på genomsläpplighet i 2 mom., om det kan ske utan risk för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

22 §

Godkännande av avslutning

För att en deponi eller del av en deponi skall anses vara definitivt avslutad krävs att tillsynsmyndigheten godkänner avslutandet. Godkännandet skall föregås av en inspektion varvid tillsynsmyndigheten utvärderar samtliga rapporter som har lagts fram av verksamhetsutövaren.

Avslutningen får inte godkännas om inte verksamhetsutövaren har visat att denna har fullgjort sina skyldigheter enligt miljöskyddslagen, den lagstiftning som nämns i 11 § samma lag och sådana regler och tillståndsvillkor som utfärdats med stöd av sådan lagstiftning.

23 §

Efterkontrollfas

Efterkontrollfas omfattar tiden för kontroll av miljöpåverkan efter avslutningsfasen. Sedan tillsynsmyndigheten har godkänt avslutningen pågår efterkontrollfasen så länge som tillsynsmyndigheten, med beaktande av hur länge deponin kan ha en negativ miljöpåverkan, kräver det.

Verksamhetsutövaren skall under hela efterkontrollfasen svara för kontroll av verksamhetens miljöpåverkan. Detta inbegriper analys av deponigas och lakvatten från deponin samt för övervakning av grundvattentillståndet i deponins närområde. Verksamhetsutövaren skall underrätta tillsynsmyndigheten om sådan negativ miljöpåverkan som visar sig vid kontroll av verksamhetens miljöpåverkan.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

24 §

Kostnaden för deponering av avfall

Verksamheten skall drivas på ett sådant sätt att de avgifter som tas ut för mottagning av avfall täcker kostnaderna för att inrätta och driva densamma. Dessa kostnader skall så långt möjligt också innefatta kostnader för eventuell ställd garanti samt beräknade kostnader för avslutning och efterkontroll av platsen under sammanlagt minst 30 år.

25 §

Särreglering för vissa deponier i skärgårdskommunerna

Bestämmelserna i 15, 17 och 24 §§ gäller inte deponier för icke-farligt eller inert avfall i kommunerna Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sotunga och Vårdö, vilka uppfyller följande krav.

1) Deponierna skall uteslutande vara avsedda för deponering av avfall som uppkommit inom respektive kommun.

2) Deponier inom en och samma kommun skall ha en sammanlagd kapacitet på högst 15 000 ton avfall eller en årlig tillförsel av högst 1 000 ton avfall.

För deponier som nämns i 1 mom. kan tillståndsmyndigheten förordna om undantag från 13 och 8 §§.

Om en deponi omfattas av undantag från bestämmelserna i 1 mom. skall verksamhetsutövaren se till att avfallet regelbundet besiktigas okulärt, för att säkerställa att endast icke-farligt respektive inert avfall mottas vid anläggningen.

**7 kap.
Ikraftträdande och övergångs-
bestämmelser**

26 §

Ikraftträdande

Denna landskapsförordning träder i kraft den 1 mars 2007.

Genom denna förordning upphävs landskapsförordningen (2001:76) om deponering av avfall.

27 §

Övergångsbestämmelser

Från och med den 31 december 2007 måste samtliga deponier uppfylla alla förordningens krav.

Hänvisningen i förordningens 15 § till Europaparlamentets och rådets förordning nr 1013/2006 skall innan den 12 juli 2007 avse rådets förordning nr 259/93 om övervakning och kontroll av avfallstransporter inom, till och från Europeiska gemenskapen.

För deponier som var i drift vid ikraftträdandet av landskapsförordning (2001:76) om deponering av avfall gäller övergångsbestämmelserna i 31 § nämnda förordning enligt deras lydelse vid tidpunkten för denna förordnings ikraftträdande, dock så att sådan prövning som krävs enligt nämnda 31 § skall avse bestämmelserna i denna förordning.

Mariehamn den 11 januari 2007

ROGER NORDLUND
lantråd

Harriet Lindeman
föredragande ledamot